

WESTERN & föreningar förkortningar

Är du intresserad av att börja tävla inom westernridningen eller gå med i en förening? Tycker du att det verkar krångligt och svårt med alla förkortningar och konstiga namn? Du är inte ensam. Här listar vi några av de föreningar och dess förkortningar som det brukar pratas om och reder ut ett par begrepp för tävlingsklasserna.

TEXT: LINNEA BERGLUND MED HJÄLP AV ULRICA PRAHL GULLBERG

EN AV DE FÖRSTA FRÅGORNA SOM BRUKAR DYKA UPP NÄR MAN PRATAR MED NYINTRESSERADE INOM WESTERNRIDNINGEN ÄR "MÅSTE JAG HA EN QUARTER ELLER PAINTHÄST?" Det snabba svaret på frågan är: Nej, det måste man naturligtvis inte. Det är en av de fina sakerna med just westernridningen, man kan ta sig ganska långt med i princip vilken ras som helst, bara hästen lämpar sig för ridning. Däremot skall man vara medveten om att det inom vissa grenar, såsom Pleasure reining och cutting, ingår moment som just quarter och paint har bättre förutsättningar för än många andra raser att klara av på grund av att det är

just dessa rörelser eller egenskaper de är avlade för. Det här har ingenting med diskriminering av andra raser att göra och man har många alternativ oavsett om man har en fjording, en nordsvensk, en arab eller en quarter.

Att gå in i vilka regler som gäller för de olika klasserna är näst intill omöjligt eftersom det beror helt på vilken förening som anordnar tävlingen och vilken regelbok som används vid tillfället. Ett par saker att titta på är dock huruvida klassen är en allbreed, det vill säga öppen för alla raser, eller om det bara är en specifik ras som får delta. Man tittar också på vilken typ av bett man får lov att använda. I många klasser har det med hästens ålder att göra, mer om

detta kommer senare.

Det lättaste är att titta igenom tävlingspropositionen och därifrån se om det finns några klasser som kan passa just mig och min häst.

Några vanliga klasser är dessa:

Trail

Man rider en förutbestämd hinderbana bestående av bommar, koner, grind och bro. Hästen skall skritta, trava, galoppa, över bommar, förflytta sig sidwärts och backa mellan bommar utan att slå i. Hindrena kan varieras i det oändliga.

Ranch Trail

Här förekommer hinder som grundar

sig i arbetet på en ranch. Man kan få dra saker, gå över bro, vattenhinder, grind, kasta lasso, bommar och annat som kan härledas till rancharbete.

Reining

Ett mönster rids i galopp. Volter, stop, spin, galoppombyten och ryggning finns alltid med.

Cutting

En ren koklass där hästen på egen hand skall hålla en ko skild från resten av hjorden.

Roping

Lassokastning på dummie. Finns i flera olika varianter där ryttaren antingen sitter kvar på hästen alternativt skall hoppa av, rusa fram till "kalven" och binda ihop benen på den.

Pleasure

Här bedöms hästens alla gångarter. Alla tävlande rider samtidigt runt fyrkantsspåret i båda varven. Man kan bli ombedd att rygga hästen.

Western Horsemanship

Ryttarens sits, kläder och hjälper bedöms. Först rids ett enskilt mönster,

olika beroende på svårighetsgrad på klassen, därefter rider alla tävlande runt fyrkantsspåret samtidigt.

Western Riding

Här rids ett mönster med flera galoppombyten som skall göras mellan koner och på medellinjen. Hästens lyhörighet, temperament, kvalitet på gångarter och så vidare bedöms.

Showmanship

Hästen skall visas upp i grimma för hand. Hästen skall vara väl iordninggjord och den som visar upp hästen skall ha prydliga kläder. Man går och springer ett förutbestämt mönster. Det är hur bra man visar upp hästen som bedöms.

Övriga grenar

Det finns många fler grenar att välja mellan, bland annat fartgrenarna pole bending och barrel race, flera olika klasser och laggrenar.

När vi nu skall gå igenom några av de föreningar som döljer sig bakom de förkortningar som förekommer kan några av begreppen även kring tävlingar klarna något, eftersom det i regel är så att olika föreningar eller förbund an-

vänder olika regelböcker.

Föreningar och förbund

Enklast är att dela upp föreningarna i tre grupper:

Specialföreningarna - som är inriktade på en gren med moderföreningar i USA. De är affiliates, det vill säga dotterföreningar som lyder under moderföreningarnas regler.

Rasföreningar - dessa är inriktade på en specifik ras. Lyder på samma sätt som specialföreningarna under moderföreningar i USA.

WRAS - från början det enda förbundet inom western i Sverige.

Specialföreningar

Här kommer en beskrivning av de olika specialföreningarna:

SRCHA- Swedish Reined Cowhorse Association

SRCHA anordnar ett antal tävlingar under året och är ofta delansvariga vid större tävlingar när det gäller boskaps-grenar. SRCHA är precis som namnet säger "working cow horse föreningen". Medlemskap krävs om man tävlar SRCHA-klasser.

Mer information

Vill du veta mer om tävlingar eller olika föreningar hittar du information på klubbarnas hemsidor.

WRAS - www.wras.se

SQHA - www.sqha.se Facebook - Swedish QHA aktuellt

SPHA - www.spha.se Facebook - Swedish Paint Horse Association

ApHA - www.aphc.se Facebook - APHC Sweden

SRCHA - www.srcha.se Facebook - SRCHA- Swedish Reined Cowhorse Association

NCHA - www.ncha.se Facebook - NCHA of Scandinavia

RHA - www.ranchhorse.se Facebook - RHA-Ranch Horse Association

SRHA - www.srha.nu Facebook - SRHA Swedish Reining Horse Association

NSBA - www.nsba.se Facebook - NSBA Scandinavia Celebration

RHC - www.teamrhc.se Facebook - Team RHC

WS - www.westernsverige.com

NCHAS- National Cutting Horse Association of Scandinavia

Som namnet antyder är inte detta bara en svensk förening. Medlemmar är Sverige, Norge och Danmark. Man sysslar här med grenarna cutting och herd work. Affiliate till NCHA (National Cutting Horse Association).

Medlemskap i NCHA eller NCHAS krävs.

RHA- Ranch Horse Association

Förening som varit vilande ett par år. Hade som ändamål att samla ranchgrenarna (boskap, timed events). De är arrangörer av årets western gala där flera föreningar samlar sina årsmöten.

SRHA- Swedish Reining Horse Association

Reiningförening som är affiliate till NRHA (National Reining Horse Association). Den enda av våra westernföreningar som ligger med i FEI (Federation Equestre Internationale), det vill säga SRHA är godkända av SvRF (Svenska Ridsport Förbundet) att bland annat ha ett officiellt landslag.

SRHA anordnar egna tävlingar. Har ofta många olika grenar med på sina tävlingar och inte enbart reining. För att tävla SRHA-klasser måste häs-

ten ha hästlicens antingen i SRHA eller NRHA och både ägare och ryttare måste ha medlemskap i SRHA.

NSBA-S - National Snaffle Bit Association Scandinavia

Affiliate till NSBA (National Snaffle Bit Association).

Syftet med NSBA är att främja hästar såväl som ryttare inom grenarna Western Pleasure, Hunter Under Saddle, Western Riding, Trail och Longeline.

Godkända att tävla i NSBA är hästar registrerade i AQHA, APHA, ApHC, PtHA, IBHA, ABRA, PBHA, POA. I Hunter Under Saddle tilläts även fullblod registrerade i The Jockey Club.

Team RHC- Team Ranch Horse Classic

Medlemsförening som framför allt anordnar RHC och RTC (Ranch Team Challenge). De är även medaktörer i SM samt i WS (Western Sverige). Skulle kunna kallas för en arrangörsförening eftersom den med ett stort gäng av funktionärer aktivt hjälper till på många olika tävlingar.

WS - Western Sverige

WS är en sammanslutning av westernföreningar: NCHAS, RHA, SAHF,

SPHA, SQHA, SRHA, Team RHC, WRAS. Anordnar framför allt SM i westernridning och syftet är att utveckla sporten och driva den framåt.

Några Svenska Rasföreningar

SQHA - Swedish Quarter Horse Association.

SPHA - Swedish Paint Horse Association
ApHC - Appaloosa Horse Club Sweden
SAHF - Svenska Arab Häst Föreningen
SMHF - Svenska Morgan Häst Föreningen mfl

Inom rasföreningarna anordnas tävlingar där de flesta westerngrenar finns representerade. Mestadels är det ridgrenar och halterklasser det vill säga sällan boskapsgrenar eller timed events (fartgrenar såsom pole bending eller barrel race). På till exempel Nationals för SQHA, vilket skulle kunna liknas vid ett SM inom Quarter Horse, finns ofta så kallade kasseklasser med, men då är specialföreningarna inbjudna för att ansvara för dessa.

För att tävla på dessa tävlingar så behöver du inte vara medlem i de svenska föreningarna men medlemmar betalar ofta lägre avgift.

Kort sagt: Om du tävlar i specialföreningarnas klasser krävs medlemskap för ryttare/ägare. Tävlarna rasklasser

behöver du medlemskap i de amerikanska föreningarna. Till exempel för att få tävla en quarter i AQHA klasser så krävs det medlemskap i AQHA.

WRAS

WRAS står för Western Riders Association Sweden och var från början tänkt som ett samlat förbund eftersom det inte fanns några specialföreningar eller avelsföreningar inom western när föreningen grundades. WRAS består i dagsläget av 42 klubbar/föreningar runt om i landet. Varje förening består av ca 40-200 medlemmar. WRAS indelas även i fem stycken distrikt, Syd, Väst, Öst, Mitt och Nord där varje distrikt har en egen styrelse.

WRAS har därmed flera olika styrelser: Förbundsstyrelsen, 5 st Distriktsstyrelser samt 42 klubbstyrelser. Klubbarna betalar en avgift för varje medlem till förbundet och förbundet skall i sin tur hålla i bland annat licenshantering, tävlingssystem, domarutbildning.

Man uppskattar att WRAS idag har ca 2500 medlemmar och förra året betalades det in avgifter för 1931 medlemmar (juniorer betalar inte till WRAS). WRAS har ingen moderförening och deras regelbok bygger på AQHAs (American Quarter Horse Association

-SQHAs moderorganisation) samt diverse amerikanska specialföreningars med vissa tillägg och förändringar.

WRAS tävlingssystem är uppbyggt i olika nivåer. Från A-E där E är en form av "prova-på-tävling" som inte kräver licens, medan övriga klasser kräver licens både av häst och ryttare. Denna licens betalar man för till förbundet.

I dagsläget finns det mycket att jobba med för att få till ett fungerande och tillfredsställande tävlingssystem eftersom det idag får anses vara något krångligt och inte helt välfungerande alla gånger.

För att tävla i WRAS-klasser behöver man ha licenser för häst, ryttare samt även medlemskap i någon WRAS-klubb. Förbundet respektive Distrikt anordnar inga tävlingar, det är det klubbarna som gör. Den enda tävling som Förbundet är med och planerar är SM i westernridning och då som en del av Western Sverige.

Distrikten ska hjälpa till med planeringen av Westernnallsvenskan, men det ligger fortfarande på klubbarna att hålla deltävlingar samt distrikt- respektive riksfinal. I realiteten finns inga A-tävlingar längre, vilket motsvarar internationell nivå, och väldigt få B-tävlingar.

Bettregler

Snafflebit är tränbett och Bit är stångbett. Tränbett och bosal rids på två händer på hästar till och med 5 års ålder. Stångbett kan ridas på hästar oavsett ålder. Med andra ord, en häst från 6 års ålder ska i tävlingssammanhang ridas på stångbett och med enhandsfattning. Samma regler gäller för de flesta tävlingsorganisationer och klasser med några undantag, läs alltid regelboken för den organisation och klass du ska tävla i.

Vill du tävla eller bli medlem?

Om du är ny inom western men är sugen på att testa på kan du alltid vända dig till någon av klubbarna för att få hjälp och vägledning. Låt dig inte skrämmas av att du inte har en quarter eller paint. Vill man sedan satsa mot toppen inom exempelvis reining, pleasure eller cutting kan det däremot vara klokt att fundera över att skaffa en häst som är ämnad för just detta. Och kom ihåg att alla har varit nybörjare någon gång!